

4° Netwerk- en ontmoetingsdag over kinderen, jongeren en volwassenen zonder wettig verblijf

donderdag 24 oktober 2024 – Antwerpen

Wie zijn minderjarigen zonder wettig verblijf? Beknopte situatieschets

Geert Matthys, Arteveldehogeschool

Inhoud

- Wie?
- Aantallen?
- Mogen wij hen helpen?
- Kwetsbare gezinscontext
- Besluit

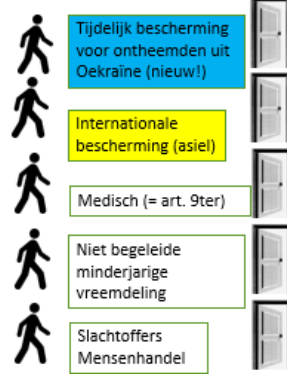

Kinderen zonder wettig verblijf – wie?

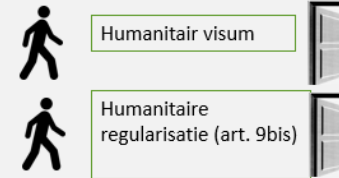
- Maken meestal deel uit van een **hier verblijvend gezin**
- Kind heeft onwettig verblijf wanneer de ouder **niet of niet langer** voldoet aan de **voorwaarden voor de toegang** tot of het **verblijf** op het grondgebied” (art.1, 3° VrW.)
 - Nood aan correcte terminologie
 - Zowel **derdelanders** als **Unieburgers**
- Wat zijn die voorwaarden voor verblijf?
 - Klassieke **immigratiestatuten** versus **beschermingsstatuten**
 - Meer info: www.vreemdelingenrecht.be

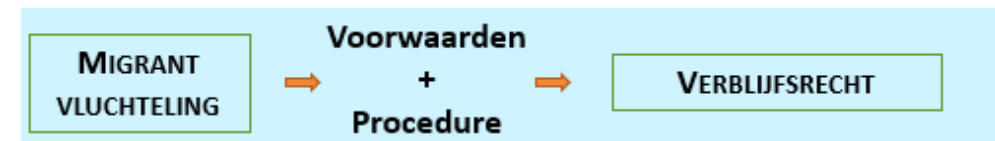
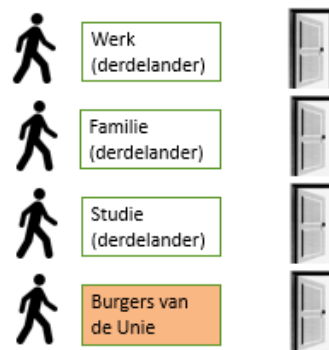
Beschermingsstatuten (= overmacht situaties)

Uitzonderingsprocedures

Klassieke immigratiestatuten (= reguliere migratiekanalen)

Verschil tussen immigratiestatuten en beschermingsstatuten

- **Klassieke immigratiestatuten (= reguliere migratie)**
 - Doel: klassieke 'geplande' migratie: familie, werk, studies
 - Waar? Aanvraag vanuit herkomstland via consulaire post (uitgezonderd Unieburgers)
 - Voorwaarden vrij helder
 - Grotere rechtszekerheid: juiste documenten of bewijstukken = toegang tot verblijf (tenzij risico openbare orde)
 - Na goedkeuring (in de vorm van visumsticker) afreis naar België
 - Beslissingstermijnen meestal wettelijk verankerd

Verskil tussen immigratiestatuten en beschermingsstatuten

- **Beschermingsstatuten (= overmacht situaties)**

- Doel:
 - bescherming tegen **gevaar of dreiging**
 - Bieden van veiligheid of menselijke waardigheid indien ze niet kan gegarandeerd worden in herkomstland
- Waar? Aanvraag op **Belgisch grondgebied** (of Schengengrens)
- Voorwaarden zijn vager geformuleerd (uitkomst onzekerder)
- Beslissingstermijnen meestal niet wettelijk verankerd

Kinderen zonder wettig verblijf - wie?

- **Heel heterogene groep**

- Uitgeprocedeerde **verzoekers om internationale bescherming**
- **Unieburgers** die niet (meer) voldoen aan de verblijfsvoorwaarden
- **Derdelander-studenten** die falen in studie (of na afloop van hun studie)
- Voormalige **beroepssporters**, (voormalig) ambassadepersoneel,...
- Erkend **vluchtelingen met ingetrokken statuut** (bv. omwille van bezoek aan herkomstland)
- **Transitmigranten**
- Toeristen die niet tijdig terugkeren
- ...
- Ook heterogeniteit in leeftijd, verblijfsduur in België, scholingsgraad...

Foto: Radio 2

VUB reikt eredoctoraat uit aan Pierre Kompany

Bart DeCoster,
Belga
do 18 nov 07:44

Met een vertraging van anderhalf jaar door de coronacrisis heeft de Vrije Universiteit Brussel (VUB) woensdagavond in De Koninklijke Muntscouwburg vijf eredoctoren uitgereikt. Burgemeester van Koekelberg Pierre Kompany, wetenschapspopularisator Ann Druyan en kunstenaar William Kentridge krijgen als individu een eredoctoraat, de vrienden Koenraad Tinel en Simon Gronowski en wetenschappers Antoni Ribas en Thierry

- In het nieuws
- Onderwerpen

Franck Gastal Agentschap

De realistische en magische wereld van de Belgisch-Congolese kunstenaar Baloji in het Antwerpse ModeMuseum

De tentoonstelling 'Augurism', die in het verlengde ligt van de film 'Augure' van de Belgisch-Congolese regisseur, muzikant en kunstenaar Baloji (45), opende afgelopen weekend in het Modemuseum in Antwerpen. Deze multidisciplinaire kunstenaar presenteert kostuums en rekvisieten uit zijn eerste langspeelfilm, die is gekozen om België te vertegenwoordigen op de Biennale de Venetië. Het werk van installaties, beelden en muziek vertelt hij een verhaal over de

Tong

Frans ✓

Vier

Alina van 'De Mol': "Nu opnieuw studeren voor mijn examens"

Dennis van den
Buijs
ma 27 apr 2020 08:59

De 21 jarige Alina Churikova uit Westerlo is de mol. Dat bleek gisteravond in het gelijknamige spelprogramma op Vier. "Ik beleef dit allemaal nog intenser dan anders door de coronamaatregelen", zegt Alina op Radio 2 Antwerpen.

"Het was voor mij gisteravond een enorme ontlasting. Zeg maar een last die van je schouders valt", zegt Alina Churikova in "Start Je Dag". "Bovendien beleef ik deze periode nog intenser dan

Kinderen zonder wettig verblijf - aantallen?

“Irregular migration is by nature a **non-registered phenomenon** and hence most data available do not actually refer to irregular migrants but rather to people who, while being irregular migrants, have been **identified by the authorities** for one reason or another”, A. Triandafyllidou (2010)

- **Geen betrouwbare cijfers**
 - Staan niet in rijksregister
 - Totaal aantal mensen zonder wettig verblijf geschat op 100 000 -180 000
 - Hoeveel daarvan **minderjarig**?
- **Verhoogde aanwezigheid in steden**
 - Aanwezigheid van landgenoten
 - Anonimiteit
 - Mogelijkheden tot (zwart) werk

Kinderen zonder wettig verblijf - aantallen?

- **Scholen niet altijd bewust van hun aanwezigheid**

- Niet altijd geweten omdat inschrijving gebeurde tijdens **wettig verblijf**
- Gezinnen vaak **heel discreet**, willen niet in de kijker lopen
- Thematiek weinig gekend: in een ver verleden wel n.a.v. uitwijzingen van gewortelde kinderen **Scott Manyo, Parwais Sangari, Navid Sharifi...**
- Ontstaan van **netwerk 'Laat ze leren'**
 - Netwerk van geëngageerde onderwijsactoren (Katholiek Onderwijs) met partners (ORBIT vzw, Kinderrechtencommissariaat ...)

Scott Manyo mocht wel blijven. © photo news

Advocate vraagt De Block uitwijzing Afghaanse 'Scott Manyo' tegen te houden

Parweiz Sangari (20) wordt woensdag na een vierjarig verblijf in België op een vliegtuig richting Afghanistan gezet. Voor het gezin uit Boechout dat hem wil adopteren, is dat een bittere pil.

Bewerkt door: Steven Alen 30-06-12, 20:41 Laatste update: 29-09-15, 21:28 Bron: belga.be

Het gezin blijft hopen dat hij in extremis toch mag blijven, net als de Kameroense scoutsleider Scott Manyo. "Ik heb staatssecretaris Maggie De Block gevraagd hiervoor haar discretionaire bevoegdheid te gebruiken, maar voorlopig zonder resultaat", zegt zijn advocate Kati Verstrepen.

© kos

Navid Sharifi: "Mijn situatie in Afghanistan is gevaarlijk"

De Afghaanse asielzoeker Navid Sharifi (21) wordt morgen teruggevlogen naar Afghanistan. Sharifi heeft zich perfect in België geïntegreerd, spreekt vloeiend Nederlands, is tewerkgesteld als loodgieter en woont samen met een jonge vrouw en haar kindje. Toch moet hij terugkeren naar Afghanistan waar hij naar eigen zeggen geen familie of kennissen meer heeft.

Door: Anneleen De Vel 26-09-13, 09:56 Laatste update: 01-10-15, 02:09 Bron: Radio 1

Phara de Aguirre volgt uitgewezen asielzoekers in Weg van België - vanaf woensdag 5 november

Verhalen uit Kosovo, Mongolië en Afghanistan

Maandag 3 november 2014 — In de driedelige reeks Weg van België reist Phara de Aguirre telkens een uitgewezen asielzoeker of een uitgewezen gezin achterna om hun verhaal uit te spitten. Zo maken we kennis met de familie Berisha uit Kosovo, broer en zus Bat en Tuya uit Mongolië en Nasir uit Afghanistan. Met deze persoonlijke verhalen wil Weg van België het maatschappelijk debat over uitwijzing en terugkeer voeden, helpen om inzicht te krijgen in de Belgische asiel- en uitwijzingsprocedures en om een genuanceerd antwoord te bieden op de hevige emoties die uitwijzingen uitlokken. Vanaf woensdag 5 november om 21.35 u. op Canvas.

Parwais Sangari (20) vertrekt vandaag naar Kaboel

Parwais: 'Mijn hoofd staat op ontploffen van stress'

© vtm

Als staatssecretaris voor Asiel en Migratie Maggie De Block (Open VLD) zich niet bedenkt, zit Parwais Sangari (20) vandaag op een vliegtuig richting Afghanistan. 'Ik heb nu zoveel stress, mijn hoofd staat op ontploffen', waren gisteren zijn laatste woorden.

Veerle Beel en Christine De Herdt
Maandag 9 juli 2012 om 03:00

Kinderen zonder wettig verblijf - mogen wij hen helpen?

- **Mogen wij mensen zonder wettig verblijf helpen?**

“Hij die wetens en willens een persoon die geen Unieburger is, **helpt of poogt te helpen** om het grondgebied van een lidstaat **binnen te komen** of aldaar **te verblijven** of door te reizen, hetzij in de handelingen die de binnenkomst, de doorreis of het verblijf voorbereiden hebben of ze vergemakkelijkt hebben, hetzij in de feiten die ze voltooid hebben, wordt gestraft met **gevangenisstraf** van acht dagen tot een jaar en met **geldboete** van zeventienhonderd euro tot zesduizend euro, of met een van de straffen alleen.”
(Art.77, lid 1, Vw.)

“Het eerste lid is **niet van toepassing** indien de hulp voornamelijk om **humanitaire overwegingen** verleend wordt.” (Art.77, lid 2, Vrw.)

- Vrijwilligers, leerkrachten, sociaal professionals... plegen dus **geen strafbare feiten**
- meer info: <https://www.mo.be/analyse/help-solidariteit-kan-een-misdrijf-zijn>

Kinderen zonder wettig verblijf – kwetsbare gezinscontext

- **Kwetsbare gezinscontext**

- Geen recht op leefloon/uitkeringen sociale zekerheid
- Geen recht op studietoelagen/uitkeringen groeipakket
- Geen recht op sociale huisvesting
- Geen toegang tot volwassenenonderwijs, wel hoger onderwijs
- Mogen niet werken
- Mogen geen vrijwilligerswerk verrichten

Verhoogd risico op uitbuiting! Durven niet naar politie te gaan uit schrik voor administratieve aanhouding

- **Slechts minimale basisrechten**

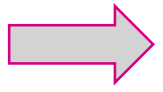
- Beperkte toegang tot gezondheidszorg (KB dringende medische hulp)
- Beperkte toegang tot juridische bijstand
- Recht op onderwijs voor minderjarigen

Personen zonder wettig verblijf – beleid van (federale) overheid

- **Grote pijlers**
 - ontmoedigen nieuwe migraties
 - versterken verwijderingsbeleid
 - beperkt regularisatiebeleid
 - promotie van op vrijwillige terugkeer
- Nieuw in laatste **federaal regeerakkoord** (2020) en **Beleidsnota Asiel en Migratie** van Staatssecretaris Asiel en Migratie (2020, Krachtlijn 7, p. 31)
 - aandacht voor **pilootprojecten ‘opvang en oriëntatie’** als antwoord op onwettig verblijf
- Geen aandacht rond toegankelijker maken van basisrechten
 - Mensen zonder wettig verblijf geschrapt uit integratiedecreet

Kinderen zonder wettig verblijf – besluit

- Aanwezigheid van kinderen zonder wettig verblijf is **geen tijdelijk** of voorbijgaand verschijnsel, maar een **structureel** gegeven.

Nood aan gerichte acties om te blijven werken aan een duurzaam toekomstperspectief

- Mensen zonder wettig verblijf hebben een aantal **(afdwingbare) basisrechten**. In de praktijk vaak moeilijk om deze rechten te doen gelden omwille van **verschillende redenen**.

Blijvende nood aan gerichte acties om deze (grond)rechten te effectueren